

Geachte woordvoerders volksgezondheid,

U heeft op 15 februari het AO Alcohol- en tabaksbeleid. Graag willen wij kort reageren op de brief van 16 december 2016 van staatsecretaris Van Rijn betreffende de evaluatie op de Drank- en Horecawet (DHW). Ook willen wij een aantal knelpunten uit de gemeentelijke praktijk onder uw aandacht brengen.

Betrek de VNG

In de evaluatie staan positieve zaken. De VNG is echter nauwelijks betrokken bij de evaluatie en dat is jammer. Er staan mede daarom een aantal fouten in. Zo zijn de cijfers van boetes en waarschuwingen (bladzijde 11 en 12) véél te laag. De stelling over minder steun van de BOA's vanwege lokale belangenverstremgeling moeten we ook stellig weerspreken.

Graag treedt de VNG in overleg met de staatssecretaris om richting de modernisering van de wet samen op te trekken. Gemeenten willen zich inspannen om de handhaving verder te verbeteren. Andersom hebben gemeenten praktijkervaring die de nieuwe wetgeving handhaafbaar kan maken. Een goede wet is immers gebaat bij goede handhaving en andersom. Met deze ervaring komen we op de volgende negen punten.

DHW decentralisatie deels geslaagd

De decentralisatie zorgt voor een sluitende horecabeleidsketen en een veel effectievere handhaving. Maar de huidige DHW biedt onvoldoende beleidsvrijheid om de gemeentelijke rol effectiever te kunnen aanpakken. Een zorg voor gemeenten is het gebrek aan controle op de leeftijd en de verkrijgbaarheid van alcohol via internet.

Naleving jongeren bemoedigend

Het is goed om over deze landelijke cijfers te kunnen beschikken. Op deze manier kunnen de lokale ervaringen hiermee worden vergeleken. De beschrijving van de methode biedt prima handvatten om een dergelijk onderzoek ook lokaal uit te voeren.

Alcoholreclame maakt inzet dweilen met de kraan open

De 'schreeuwende' reclames voor alcohol, de enorme beïnvloeding hiervan op het drinkgedrag (stoer / gezellig) van kwetsbare groepen, maakt dat een totaalverbod hierop als een belangrijke bijdrage zal worden ervaren in de gezamenlijke aanpak van het alcoholmisbruik. Anders is het voor gemeenten als 'dweilen met de kraan' open en dat stimuleert in ieder geval niet om extra kosten te maken t.b.v. toezicht en handhaving.

Onvoldoende inzet op preventie

Opvallend uit dit onderzoek van het ministerie van VWS, is dat het woord "preventie" alleen genoemd wordt in relatie tot het preventie- en handavingsplan op basis van de DHW. Preventie is meer dan een 'papieren tijger'. Ook krijgt de inzet van preventieve middelen zo goed als geen aandacht. Wat opvalt is dat er maar een zeer beperkt budget beschikbaar is voor voorlichtingscampagnes en andere vormen van preventie (€ 11,1 miljoen tegenover € 1 miljard aan accijnzen).

Opleiding toezichthouders onnodig duur

Horeca is een bijzonder en specifiek vakgebied. Om deze bevoegdheid te behouden is permanente scholing verplicht op basis van de Drank- en Horecawet (DHW) en andere nodeloze wetten (Visserijwet, Vogelwet). Dit is kostbaar en belastend. Geef de DHW-inspecteurs een eigen domein met passende her- en bijscholing en volsta dan met het diploma toezichthouder DHW.

Leeftijdsgrenzen alleen onvoldoende

Gemeenten onderkennen en onderschrijven de noodzaak van een minimum leeftijd voor alcoholverstreking. Maar er zijn knelpunten in de wet bijvoorbeeld de 'wederverstrekker' die een belangrijke rol speelt bij het doorleveren van alcohol aan 18-minners, en nu niet strafbaar is. Daarnaast zijn in de wet op dit gebied andere normstellingen die hun doel voorbijschieten.

Inrichtingseisen achterhaald

Gemeenten hebben unaniem veel kritiek op de gedetailleerde en achterhaalde bepalingen uit het Besluit eisen inrichtingen Drank- en Horecawet. Haal de gedateerde en ingewikkelde inrichtingseisen uit de DHW en breng dit onder bij het Bouwbesluit bouwwerken leefomgeving

Paracommercie

Veel paracommerciële instellingen worden niet of nauwelijks gesubsidieerd, werken zeker niet uitsluitend met vrijwilligers en vallen ook niet altijd onder een fiscaal gunstiger regime. Daarnaast exploiteren paracommerciële instellingen ook multifunctionele accommodaties. Bij deze accommodaties is (zoals buurt- en wijkcentra) vaak sociaal cultureel werk de vergunninghouder en beheerder van de kantine. Andere gebruikers van het gebouw kunnen dan geen gebruik maken van de ruimte en/of kantine. Maak het in de wet mogelijk dat ook andere gebruikers terecht kunnen.

Mengformules

Gemeenten ervaren veel knelpunten bij de uitvoering van de bepalingen die alcoholverstreking vanuit sociaaleconomisch oogpunt regelen. Het strikte onderscheid tussen horeca, slijterijen en detailhandel werkt verstarrend en sluit niet meer aan bij de maatschappelijke ontwikkeling. De aan dit onderzoek parallel lopende "pilot mengvormen winkel/horeca" gaat hier nader op in. Zie hiervoor ook bijgaande bijlage met laatste stand van zaken van inzake de pilot van onderzoeksbureau Berenschot. De deelnemende gemeenten hebben u een brief gestuurd over hun ervaringen in de pilot.

Wij hopen dat u de hierboven genoemde punten in kan brengen in het overleg.

Voor een toelichting op onze brief of andere vragen over de DHW kunt u uiteraard contact met ons opnemen.

Met vriendelijke groet,